

BLOGI

Korona ei ole peruste käteisestä kieltäytymiseen

Raha ja maksaminen | 08.09.2021 | Anja Harju

KIRJOITTAJA

Anja Harju
Vanhempi asiantuntija

Euroopan keskuspankki (EKP) julkaisi elokuussa pitkään odotetun [tutkimuksen](#) eurokäteisen mahdollisesta osuudesta koronaviruksen levittäjänä. EKP on myös aiempina vuosina tehnyt vastaavat tutkimukset lintuinfluenssan (2006) ja sikainfluenssan (2009) yhteydessä. Näiden tutkimusten yhteenvedot löytyvät nyt julkaistusta raportista. Näissä aikaisemmissa tutkimuksissa selvisi, että käteisen käyttö ei ole merkittävä riski eikä käteinen ole merkittävä viruksen levittäjä. Samansuuntainen tulos saatiin myös koronaviruksen osalta.

Tutkimukseen valittiin 10 euron seteli, joka on yleinen vaihtoraha myös Suomessa. Seteli on kovan käyttönsä vuoksi päällystetty kulumisen estämiseksi kuten muutkin pienemmät setelit. Lisäksi EKP:n testissä olivat mukana 1 euron, 10 sentin ja 5 sentin kolikot. Kontrollikohteeksi oli valittu ruostumaton teräspinta. Testin tarkoituksena oli selvittää, kuinka kauan virus selviää kullakin pinnalla siihen asti, että virus ei ole enää havaittavissa.

Tuloksena oli, että laboratorio-olosuhteissa suurina annoksina pinnoille siirretty virus säilyi seteleissä ja kolikoissa noin 30 minuutista useaan päivään. 10 euron setelissä virus oli havaittavissa 72 tunnin jälkeen, 1 euron pinnalla 24 tunnin jälkeen, 10 sentin pinnalla 6 tuntia ja 5 sentin pinnalla 30 minuuttia. Kolikoiden lyhyempään aikaan vaikuttaa kolikoissa käytetty kupari. Kuparilla on jo aiemmissa tutkimuksissa todettu olevan antimikrobinen vaikutus. Vaikka virusta oli edelleen havaittavissa pinnoilla, niin sen määrä oli ajan kuluessa vähentynyt selkeästi. Ensimmäisten tuntien aikana virus väheni seteleistä ja kolikoista 10-100 kertaa nopeammin kuin ruostumattomalta teräspinnalta.

Esineen tai setelin pinnalla oleva tartuttamiskykyinen virus vaatii kuitenkin vielä pääsyn limakalvolle aiheuttaakseen tartunnan. Jo [muiden pintojen osalta on todettu](#), että ne eivät levitä

virusta, ellei niille ole aivan hiljattain päässyt sairastuneen hengitystie-eritteitä. Lisäksi on huomattu, että paperin huokoinen pinta toimii huonosti viruksen levittäjänä. EKP:n tutkimuksen mukaan seteleistä ja kolikoista sormiin siirtyvä viruksen määrä on niin pieni, että se ei riitä aiheuttamaan tartuntaa.

Tutkimuksen valossa käteinen ei ole merkittävä tekijä viruksen levittäjänä.

Suomen Pankki on saanut useita kyselyitä tilanteista, joissa käteistä ei ole hyväksytty maksuvälineenä koronan varjolla. Vaikka kauppialla on Suomessa sopimusvapauden perusteella oikeus valita hyväksymänsä maksuvälineet, niin koronan käyttö perusteena käteismaksusta kieltäytymiselle ei ole enää perusteltua. Sen sijaan on tärkeää pitää jatkossakin huoli käsihygieniasta ja turvaväleistä. Käteisellä on edelleen käyttäjäkuntansa eikä korona ole syy sen välttämiseen maksuvälineenä. Suomi on sähköisen maksamisen etulinjassa, mutta pidetään silti huoli myös heistä, joille sähköinen maksaminen ei syystä tai toisesta ole mahdollista.

Asiasanat

euro, korona, käteinen, maksaminen